

Emil Votoček

text: Lukáš Matoušek

– chemik a hudebník

*narozen 5. 10. 1872 v Hostinném,
zemřel 11. 10. 1950 v Praze.*

60.

výročí

Profesor Emil Votoček, jehož 60. výročí úmrtí si letos připomínáme, byl českým chemikem světového jména, profesorem experimentální anorganické i organické chemie na pražské technice, jedním ze zakladatelů českého chemického názvosloví. Byl rovněž výborným filologem, hovořil plynně sedmi jazyky. O jeho jazykové vyspělosti svědčí i historka z návštěvy francouzských hudebníků v Umělecké besedě v Praze, kdy se věnoval francouzským dámám. Když v jejich přítomnosti někomu odpověděl česky, byly tyto Francouzky překvapeny, že umí i česky, považovaly jej za Francouze. Vyznal se v lexikografii, frazeologii, je autorem různých odborných překladů a několika slovníků. Jeho Hudební slovník cizích výrazů a rčení, vydaný v roce 1946 Hudební maticí Umělecké besedy v Praze, patří k nejlepším českým hudebním slovníkům a dosud nebyl překonán.

Kromě své vědecké činnosti je znám rovněž jako hudebník. Uměl hrát na několik hudebních nástrojů, složil asi 70 uznávaných skladeb – písní, klavírních skladeb, skladeb pro menší komorní soubory i skladby orchestrální. Některá z jeho děl byla vydána tiskem v Hudební matici UB (např. *Téma s variacemi pro klavír a soprán na slova Jaroslava Vrchlického* 1934, *Tři balladiny pro violu a klavír* 1945) nebo u jiných nakladatelů. Byl významným členem Umělecké besedy, kde byla řada jeho skladeb provozována. Jeho orchestrální rapsodii *Od svítání do soumraku* měl po druhé světové válce na repertoáru Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK.

Přednášel patnáct let chemii anorganickou a třicet let chemii organickou. Svými pracemi v chemii cukru dosáhl světového uznání. Nezapomenutelná je jeho zásluha o české chemické názvosloví, jež vytvořil spolu s A. Sommerem - Batkem a také prosadil. Právem je považováno za nejdokonalejší a nejdůmyslnější chemické názvosloví v národním jazyce vůbec. Spolu s Jaroslavem Heyrovským, nositelem Nobelovy ceny za chemii (1959), založil v roce 1929 reprezentační časopis *Collection of Czechoslovak Chemical Communications*, který přináší vědecké práce českých a zahraničních chemiků publikované v anglickém jazyce. Emilu Votočkovi byl udělen doktorát mnoha významných univerzit a byl čestným členem řady vědeckých společností. Mezi jeho žáky patří například takoví významní chemici jako R. Lukeš a O. Wichterle.